

ปัจจัยที่มีผลการเติบโตอย่างมีส่วนร่วมของไทย *(Determinants of Inclusive Growth of Thailand)*

ธานี ชัยวัฒน์ | คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พลอยไพลิน ถิ่นกาญจน์ | คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ก้องภพ วงศ์แก้ว | ธนาคารแห่งประเทศไทย

โครงการนำเสนอ

พัฒนาการก่อนแนวคิดการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม

หลักคิดและวิธีวัดการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม

สถานการณ์การเติบโตอย่างมีส่วนร่วมของไทย

ปัจจัยที่มีผลต่อการเติบโตอย่างมีส่วนร่วมของไทย

พัฒนาการก่อนแนวคิดการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม

Neoclassical Growth

- *Solow Growth Model*

$$Y = f(A, K, L)$$

- ΔK & $\Delta L \rightarrow \Delta Y$
- *Question of A?*
  - *Education?*
  - *Technology? (Higher Productivity Capital)*
  - *Openness*
  - *Infrastructure ... so on*

Growth and Institutions of Alphabet “A”

- *“A” can be interpreted in various concepts.*
  - *Aspect of Institutions (= politics + society)*
  - *Economics alone cannot explain growth across countries.*
- *Interactions between politics and economics*
  - *Huntington (1968)*
  - *Hibbs (1973)*

Growth and Income Distribution

- *Period 1980-1995*
- *Income Inequality was a close connection to growth.*
- *Income Distribution can affect growth in three channels;*
  1. *Rent-seeking activities hinder investments and growth*
    - *Ben-Habib and Rustichini (1991), Fay (1993)*
  2. *Higher tax rate and transfers are preferable*
    - *Romer (1975), Metzger and Richard (1981), Persson and Tabellini (1991)*
  3. *An increase of political instability*
    - *Alesina and Perotti (1993)*

Growth and Democracy

- *Period 1990 - 1995*
- *Competition between democracy and dictatorship*
- *Democracy can be interpreted into two definitions;*
  1. *regular, free, competitive (multiparty) elections*
    - *Helliwell (1992) Alesina and others (1992) Alesina and Rodrik (1994)*
  2. *civil and economic liberties available to population*
    - *Barro (1991) Ozler and Rodrik (1992)*

Growth and Political Instability

- *Period 1990 – 2000*
- *Switching regime of democracy and autocracy*
- *Political Instability can be measured in two ways;*
  1. *Sociopolitical unrest*
    - *Ozler and Tabellini (1992), Easterly and Rebelo (1993)*
  2. *Executive turnover*
    - *Goodrich (1991) Cukierman, Edwards and Tabellini (1992), Alesina and others (1992)*

Growth and Policy Choices

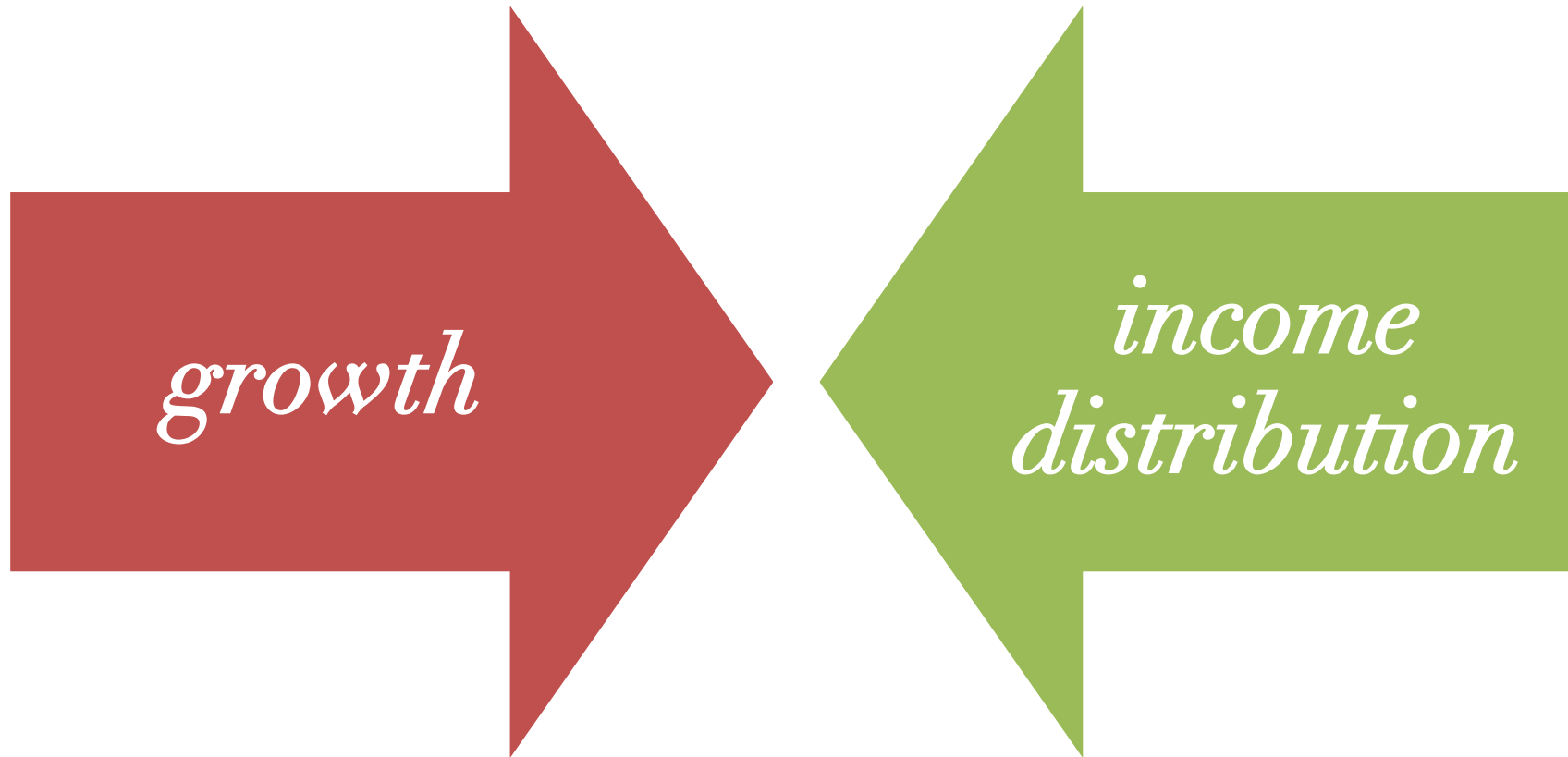
- *Period 2000 – 2010*
- *Policy Choices under Democracy*
  - *Healthcare and Education*
  - *Environment and Natural Resources*
  - *Balanced Regional Development*
  - *Financial Accessibility*

หลักคิดและวิธีวัดการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม

Growth and Inclusion

- *Inclusive growth refers to both the pace and distribution of economic growth.*
- *Recent works indicate that there may not be a trade-off between equity and efficiency. (Okun, 1975; Persson and Tabellini 1994; Ianchovichina and Gable, 2011)*

“Inclusive growth” is a concept that advances equitable opportunities for economic participants during economic growth with benefits incurred by every section of society.

(Anand, Mishra and Peiris (2013))

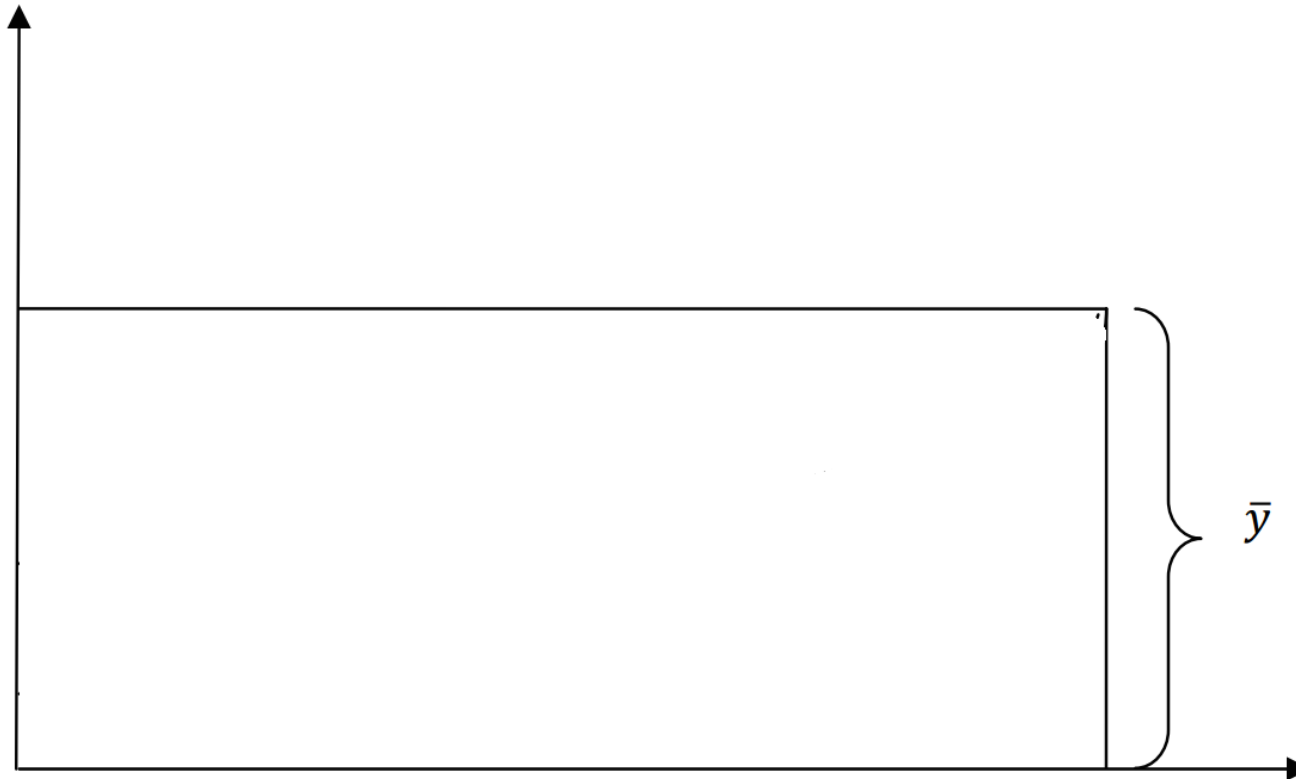
แนวทางการวัดการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม

Equitable Growth

- *Inclusive growth depends on*
  - *income growth*
  - *Income distribution*
    - *GINI*
- *KEY: Integrate growth and equity in a unified measure.*

Social Mobility Curve (Anand, Mishra and Peiris (2013))

Income per capita (y)

Cumulative share of population, $0 \leq i \leq 100$

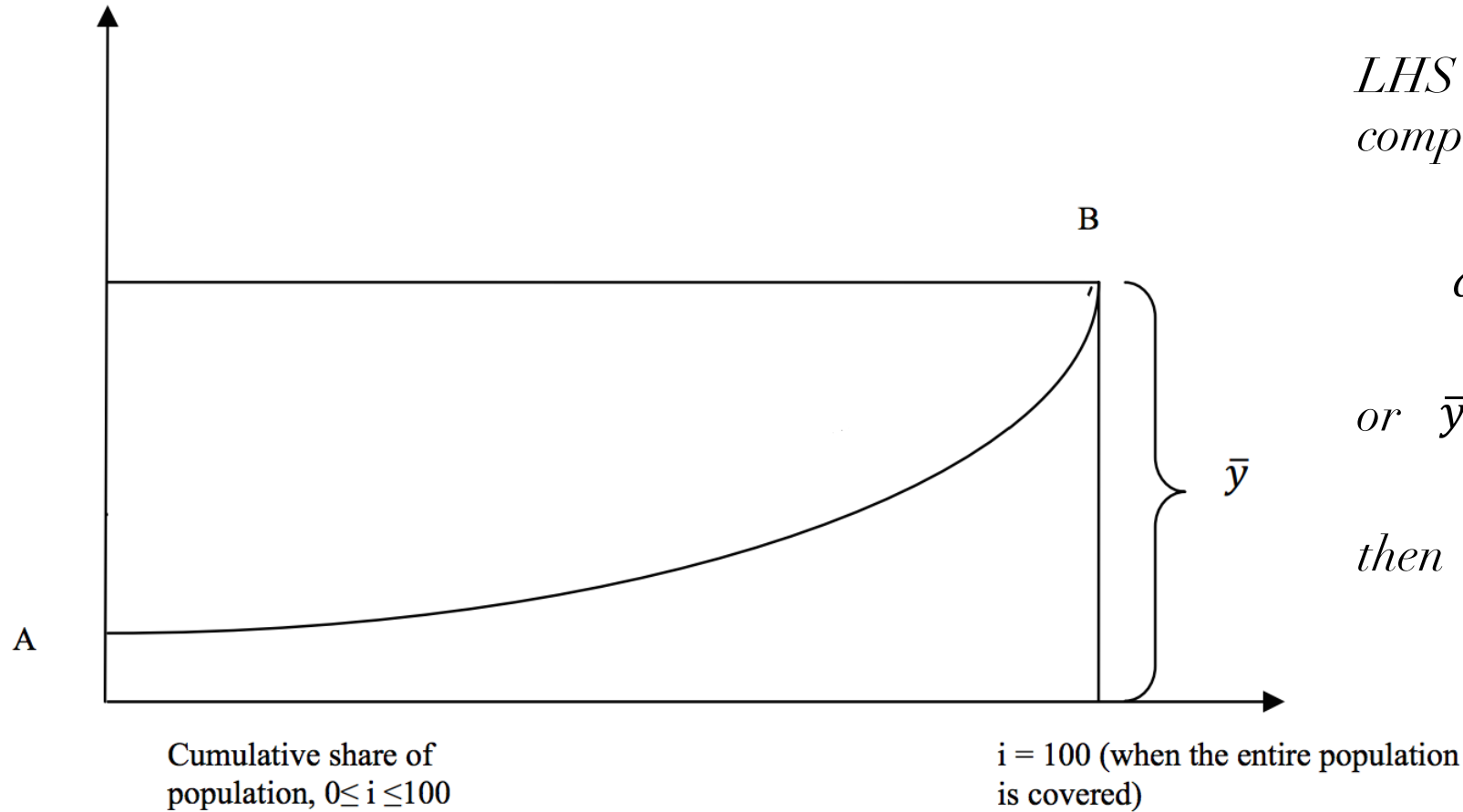
$i = 100$ (when the entire population is covered)

$$\bar{y}^* = \int_0^{100} \bar{y}_i di$$

LHS = RHS if income distribution is completely equitable.

Social Mobility Curve

Income per capita ($\bar{y}$)

$$\bar{y}^* = \int_0^{100} \bar{y}_i di$$

LHS = RHS if income distribution is completely equitable.

$$\omega = \frac{\bar{y}^*}{\bar{y}} = \text{income equity index,}$$

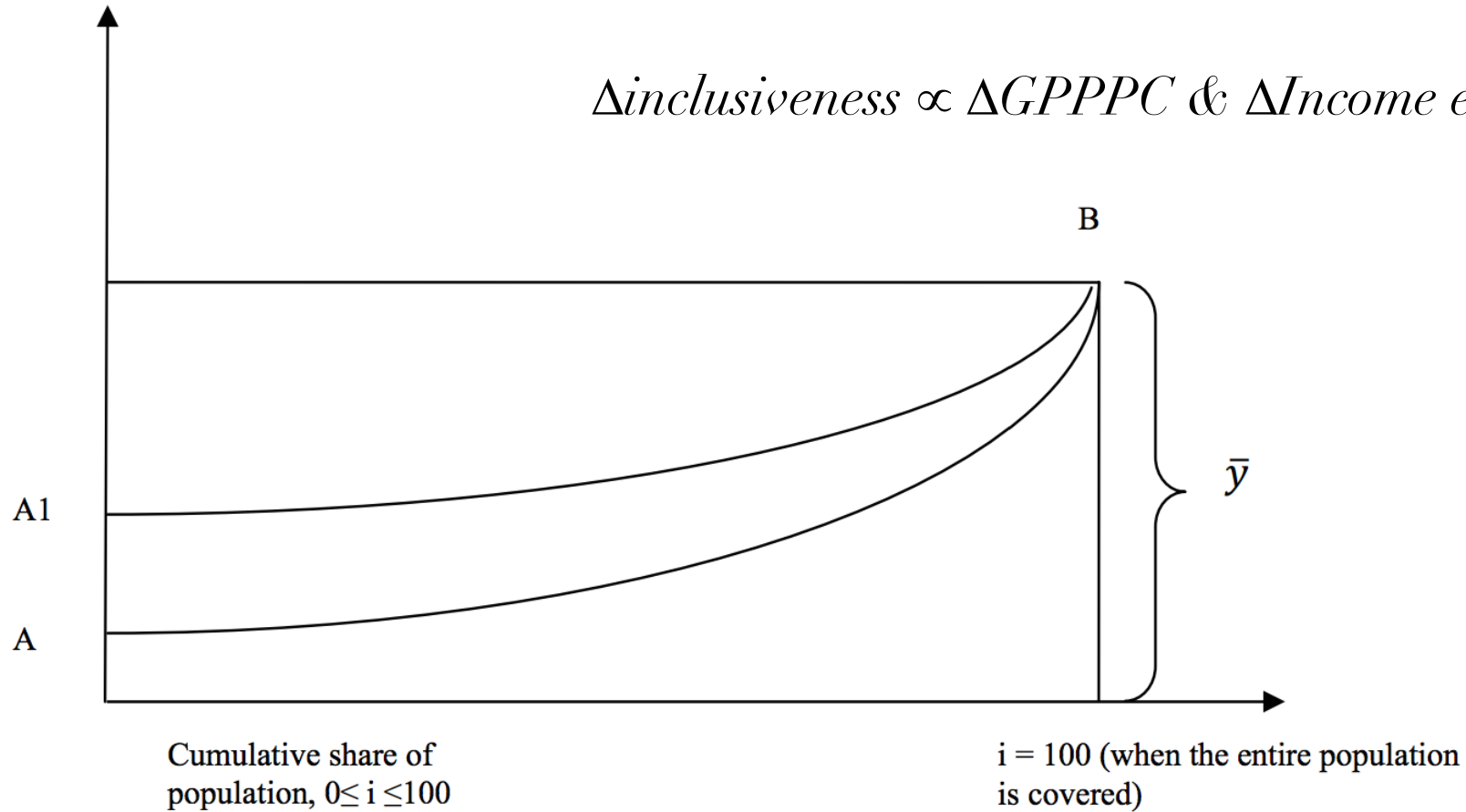
or $\bar{y}^* = \omega \bar{y}$

then $d\bar{y}^* = \omega d\bar{y} + \bar{y} d\omega$

Social Mobility Curve

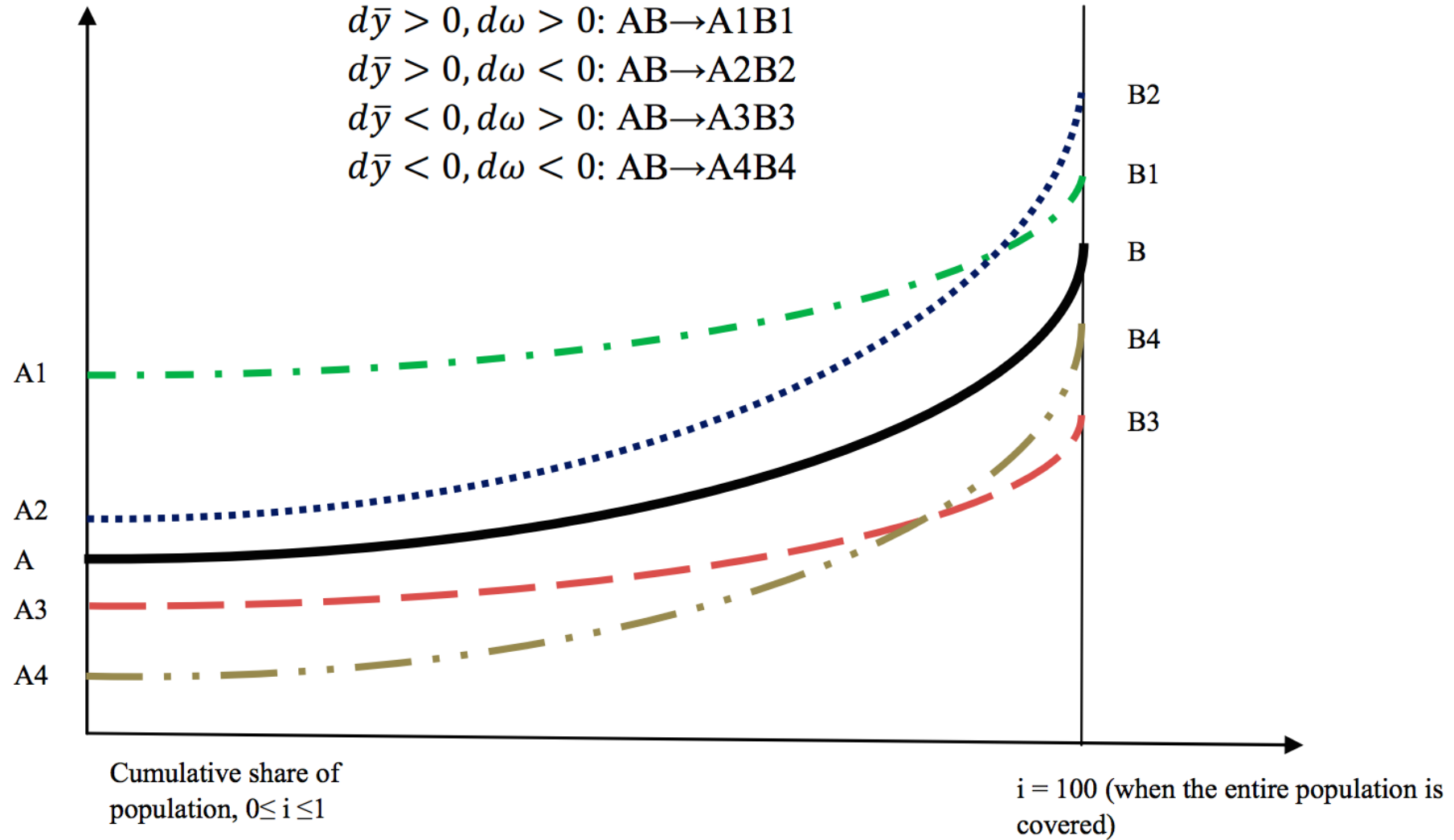
Income per capita (y)

$\Delta \text{inclusiveness} \propto \Delta \text{GPPPC} \ \& \ \Delta \text{Income equity index} \ (\equiv \text{income inequality})$

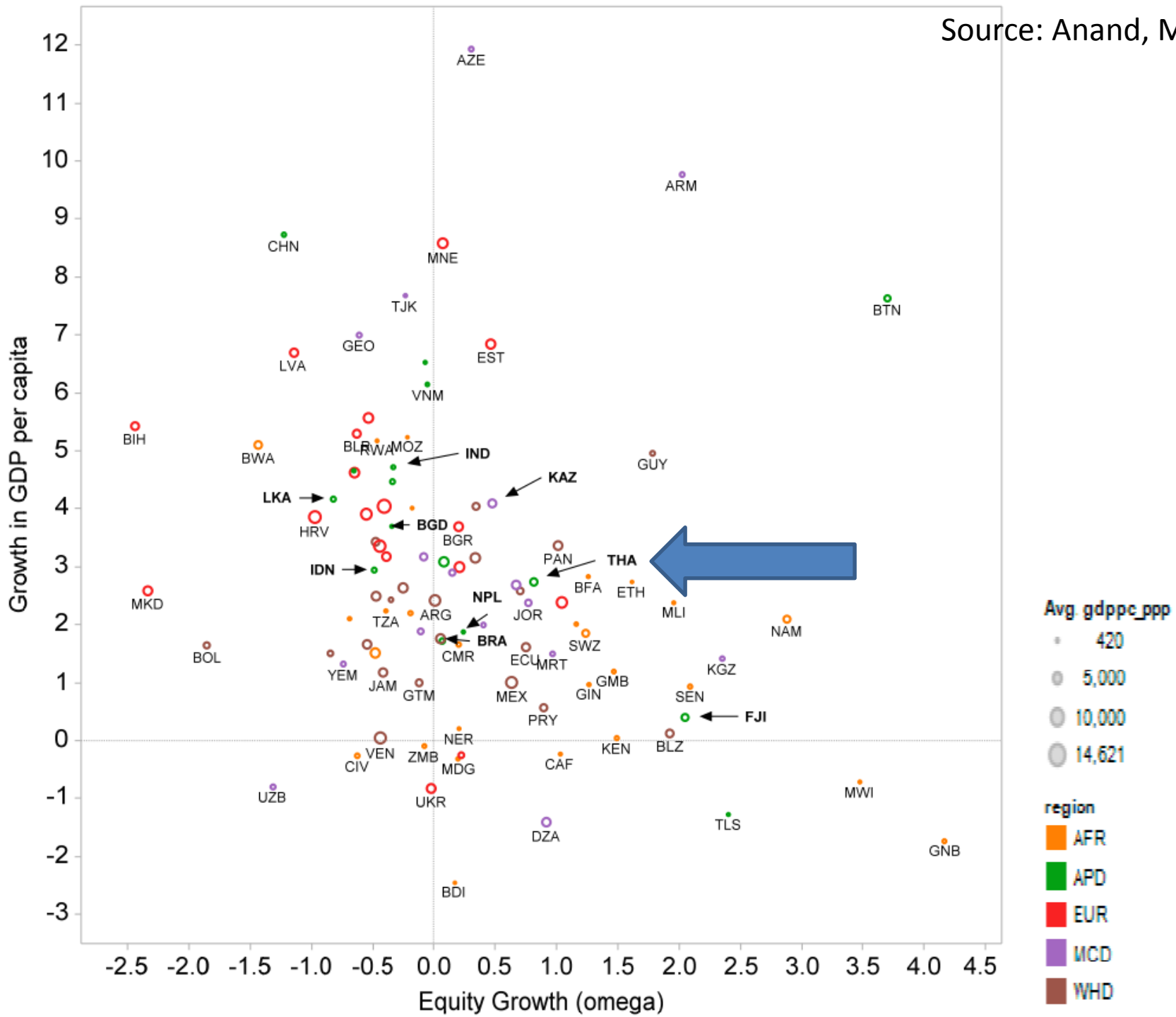
Income per capita (y)

4 Categories of Inclusiveness

$d\bar{y} > 0$	$d\omega > 0$	Unambiguously Inclusive
$d\bar{y} > 0$	$d\omega < 0$	Higher per capita income at the expense of equity (could be inclusive if the percentage change in $\bar{y} >$ the percent change in ω (see equation 3 above).
$d\bar{y} < 0$	$d\omega > 0$	Equity objective is achieved at the cost of average income contraction
$d\bar{y} < 0$	$d\omega < 0$	Unambiguously non-inclusive

Source: Anand, Mishra and Peiris (2013)

แนวทางการวัดการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม และแนวคิดใกล้เคียง

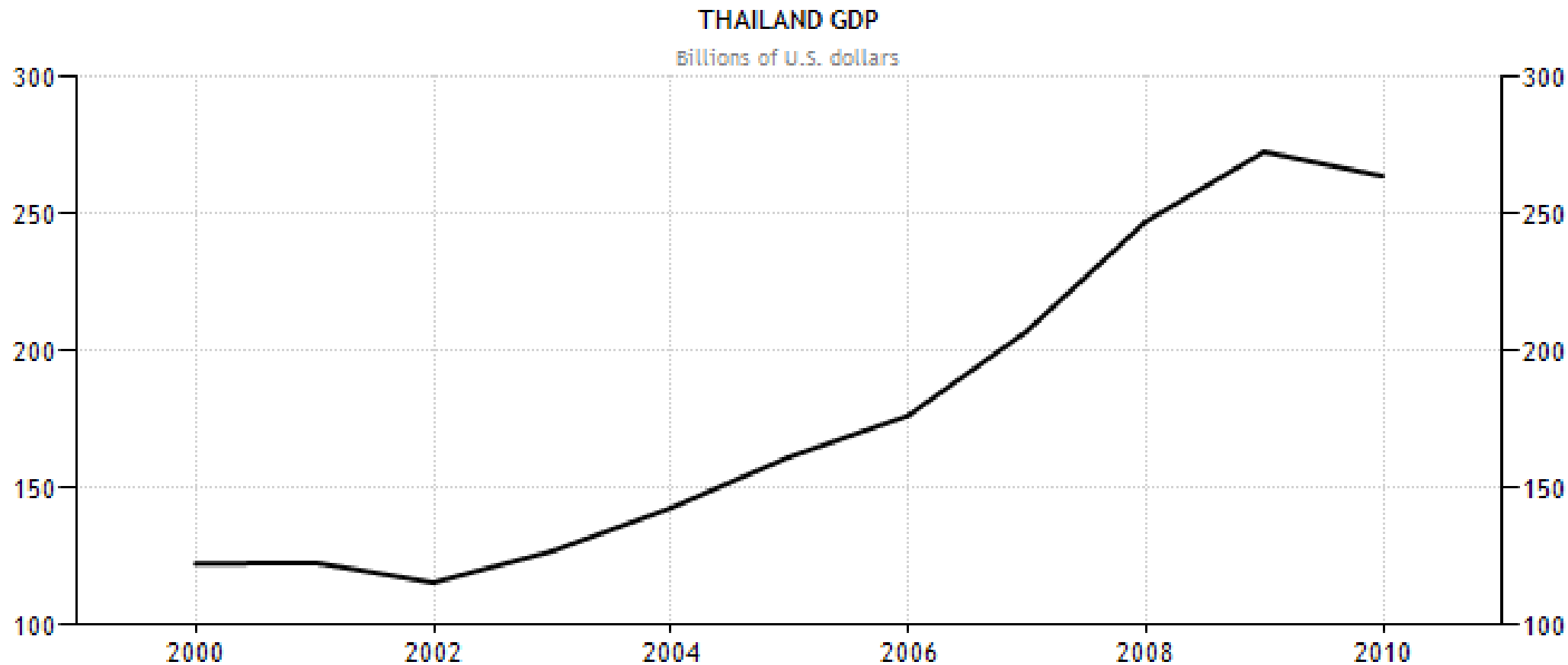

- *Inclusive growth depends on*
  - *income growth*
  - *Income distribution*
    - *GINI*
- *KEY: Integrate growth and equity in a unified measure.*

สถานการณ์การเติบโตอย่างมีส่วนร่วมของไทย

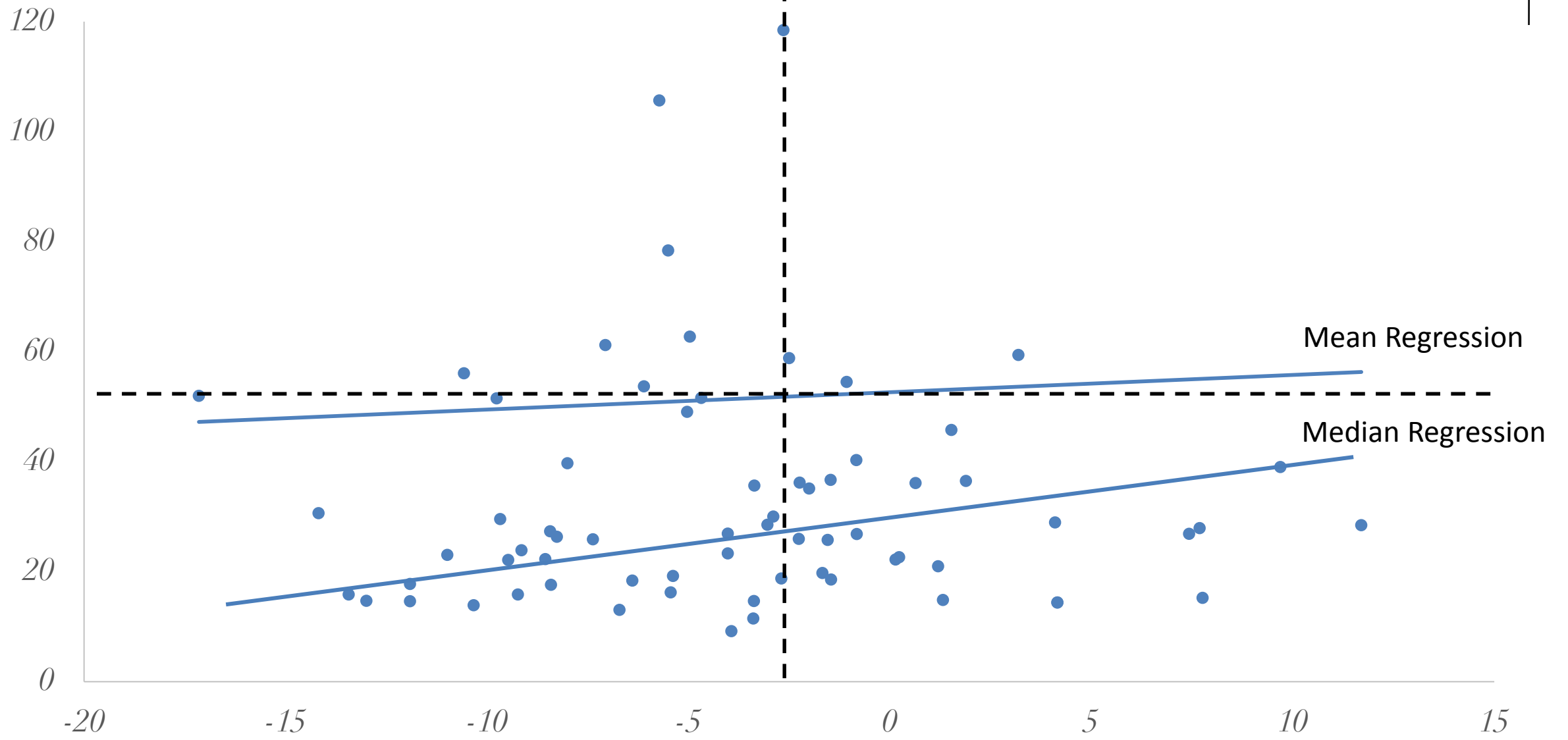
Data: 2002 - 2009

SOURCE: WWW.TRADINGECONOMICS.COM | WORLD BANK GROUP

ใช้ข้อมูลปี 2002 – 2009 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ *GDP* มีการเติบโตเป็นบวกต่อเนื่องยาวนาน ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงความไม่สมมาตรของการเปลี่ยนแปลงความไม่เท่าเทียมกันระหว่างช่วงเศรษฐกิจเติบโตและถดถอย

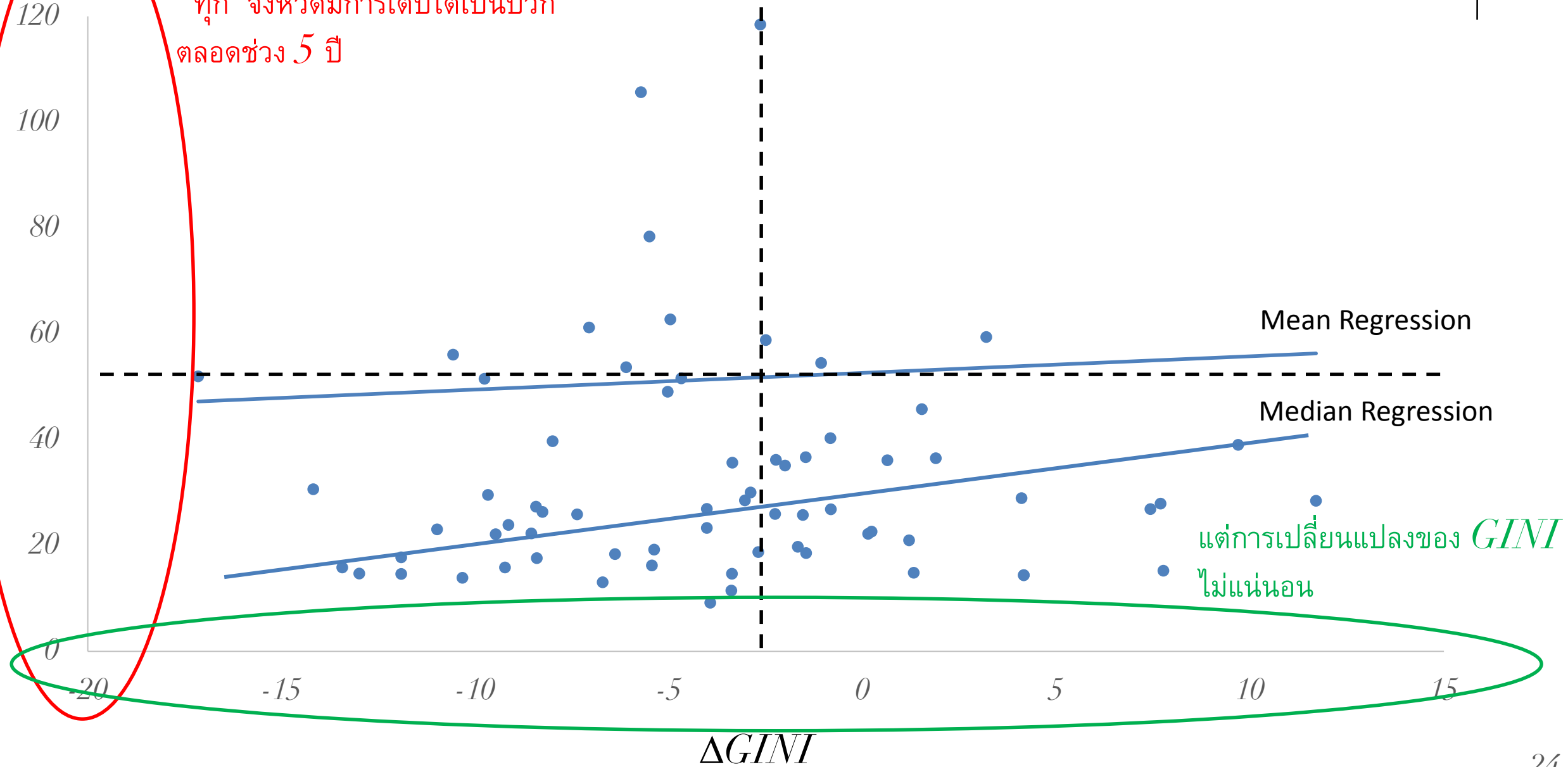
$\Delta GPPPC$

$\Delta GINI$

$\Delta GPPPC$

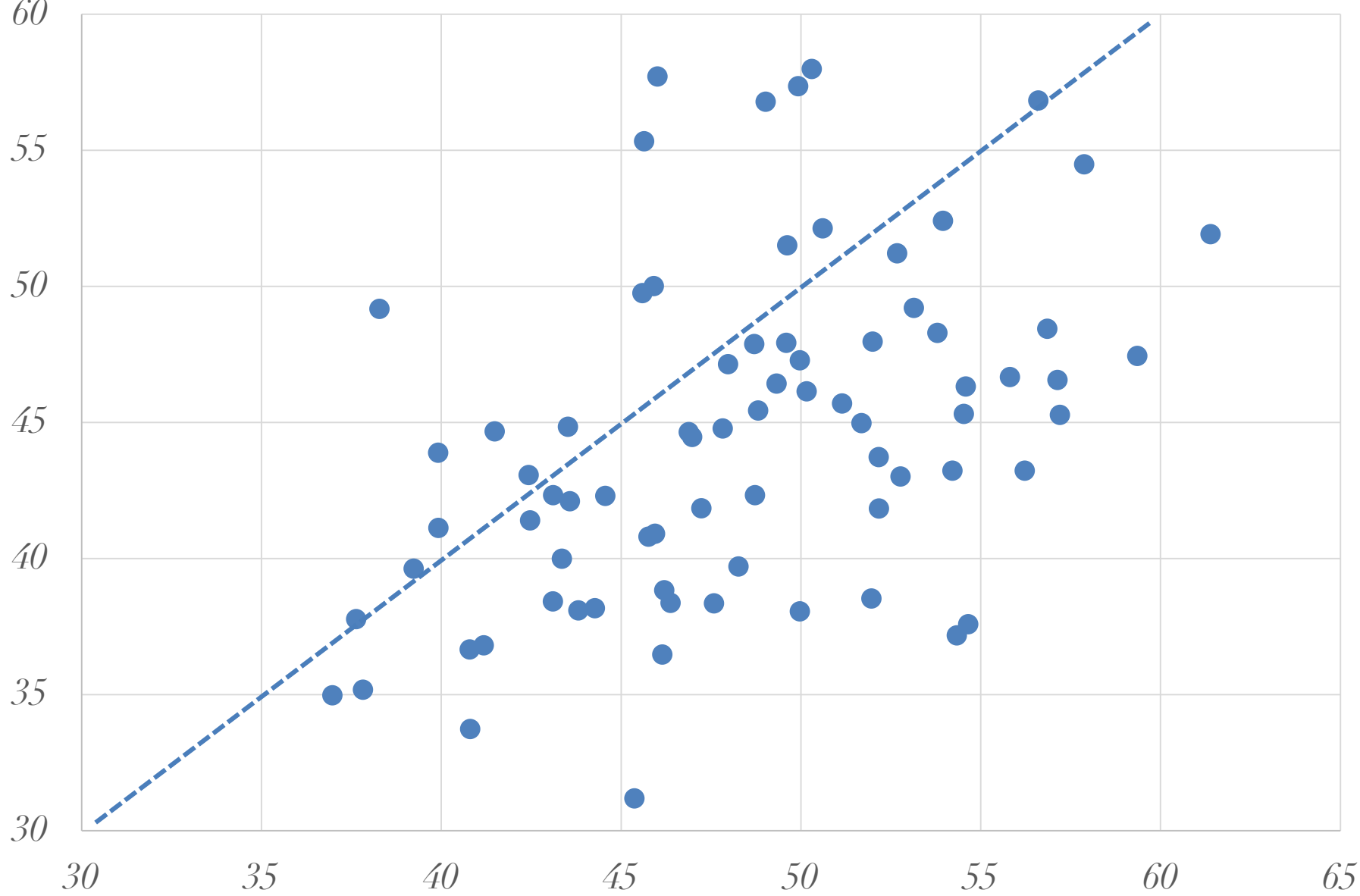
“ทุก” จังหวัดมีการเติบโตเป็นบวก
ตลอดช่วง 5 ปี

Year 2009

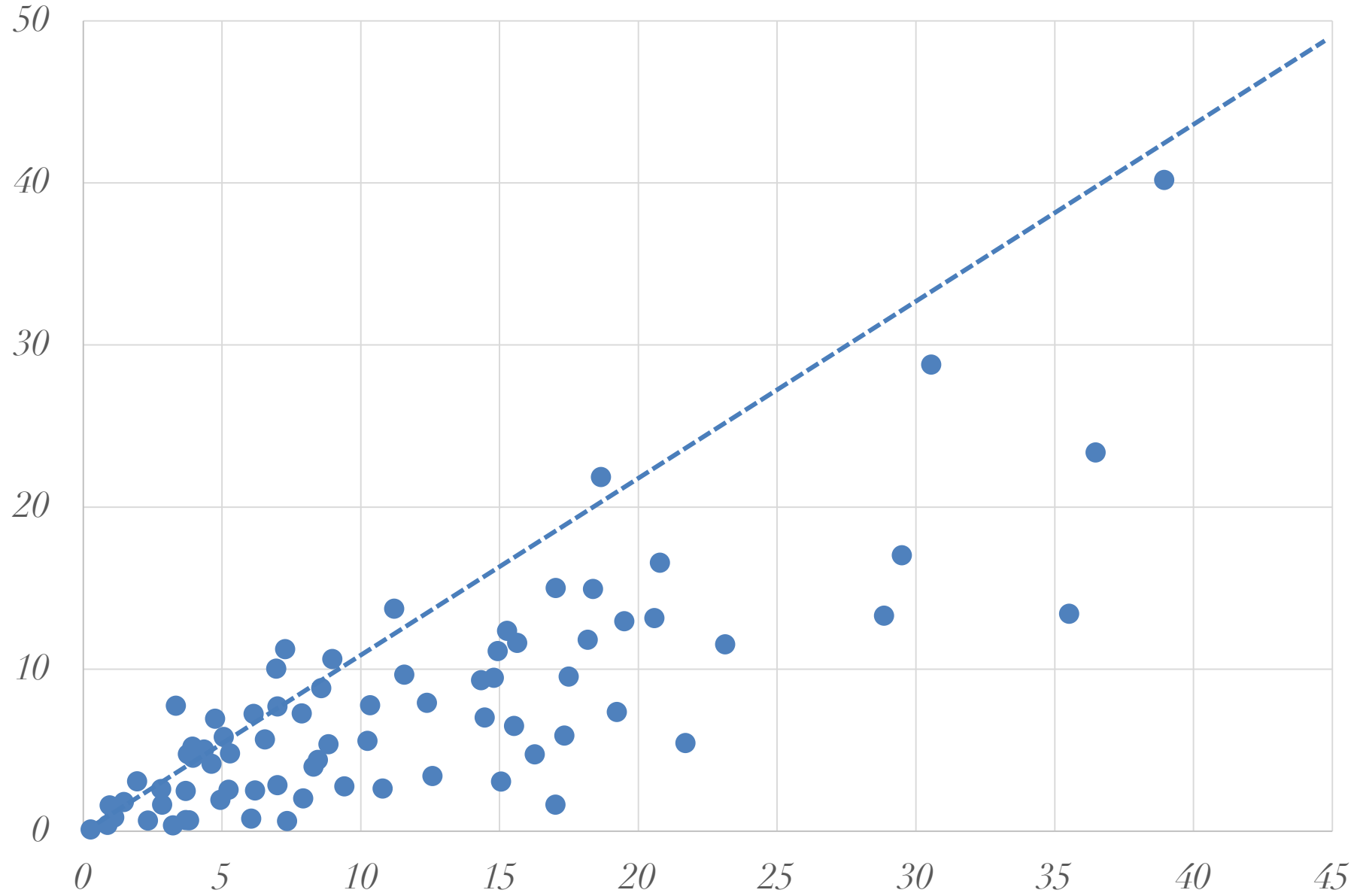
gini_income

Year 2002

Year 2009

poor_ratio_income

Year 2002

ปัจจัยที่มีผลต่อการเติบโตอย่างมีส่วนร่วมของไทย

วิธีวัดการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม

Measurement

- *Inclusive growth depends on*
  - *income growth, measured by $\Delta GPPPC$*
  - *Income distribution, measured by $\Delta GINI\_income$, or*
  - *Poverty Reduction, measured by $\Delta Poor\_ratio\_income$*

Dependent Variables

- *Unified Measures*

» $\frac{\Delta GINI\_income}{\Delta GPPPC} \equiv$ หาก *GPPPC* เพิ่มขึ้น 1 บาท จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่า *GINI* เท่าไหร่

» (-) คือ เงินที่เพิ่มขึ้น 1 บาทมีการกระจายมูลค่าที่ทำให้ความเหลื่อมล้ำลดลง >> ดี

» (+) คือ เงินที่เพิ่มขึ้น 1 บาทมีการกระจายมูลค่าที่ทำให้ความเหลื่อมล้ำสูงขึ้น >> เลว

» $\frac{\Delta Poor\_ratio\_income}{\Delta GPPPC} \equiv$ หาก *GPPPC* เพิ่มขึ้น 1 บาท จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนคนจนเท่าไร

» (-) คือ เงินที่เพิ่มขึ้น 1 บาทมีการกระจายมูลค่าที่ทำให้สัดส่วนคนจนลดลง >> ดี

» (+) คือ เงินที่เพิ่มขึ้น 1 บาทมีการกระจายมูลค่าที่ทำให้สัดส่วนคนจนสูงขึ้น >> เลว

ตัวแปร

กลุ่มตัวแปรที่มีผลต่อการเติบโตอย่างมีส่วนร่วมจากวรรณกรรม

- ลักษณะเฉพาะของความแตกต่างทางเศรษฐกิจในสังคม
- บทบาทของภาคการเงินในพื้นที่
- โครงสร้างการผลิต (เกษตร/อุตสาหกรรม/บริการ) ของพื้นที่
- การมีรายได้ใน/นอกระบบของพื้นที่
- ความสมดุลของการเติบโตระหว่างเมืองกับชนบท
- บทบาทของภาคการคลัง

Independent Variables

ตัวแปร	ความหมาย	เหตุผล
$\Delta variance(hh\_income)$	การเปลี่ยนแปลงค่าความแปรปรวนของรายได้ครัวเรือนในจังหวัดนั้นๆ	สะท้อนช่วงความกว้างของรายได้ครัวเรือนในจังหวัด
$\Delta skewness(hh\_income)$	การเปลี่ยนแปลงค่าความเบ้ของรายได้ครัวเรือนในจังหวัดนั้นๆ	สะท้อนรูปแบบการกระจายรายได้ของครัวเรือนในจังหวัด
$\Delta bank\_branch$	การเปลี่ยนแปลงจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ของจังหวัดนั้นๆ	สะท้อนโอกาสในการเข้าถึงการทำธุรกรรมทางการเงิน
$\Delta credit\_to\_GPP$	การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของสินเชื่อต่อ <i>GPP</i> ของจังหวัดนั้นๆ	สะท้อนการเข้าถึงสินเชื่อของจังหวัดนั้นๆ
$\Delta provincial\_inflation$	การเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเฟ้อของจังหวัดนั้นๆ	สะท้อนการเปลี่ยนแปลงราคาภายในจังหวัด

Independent Variables

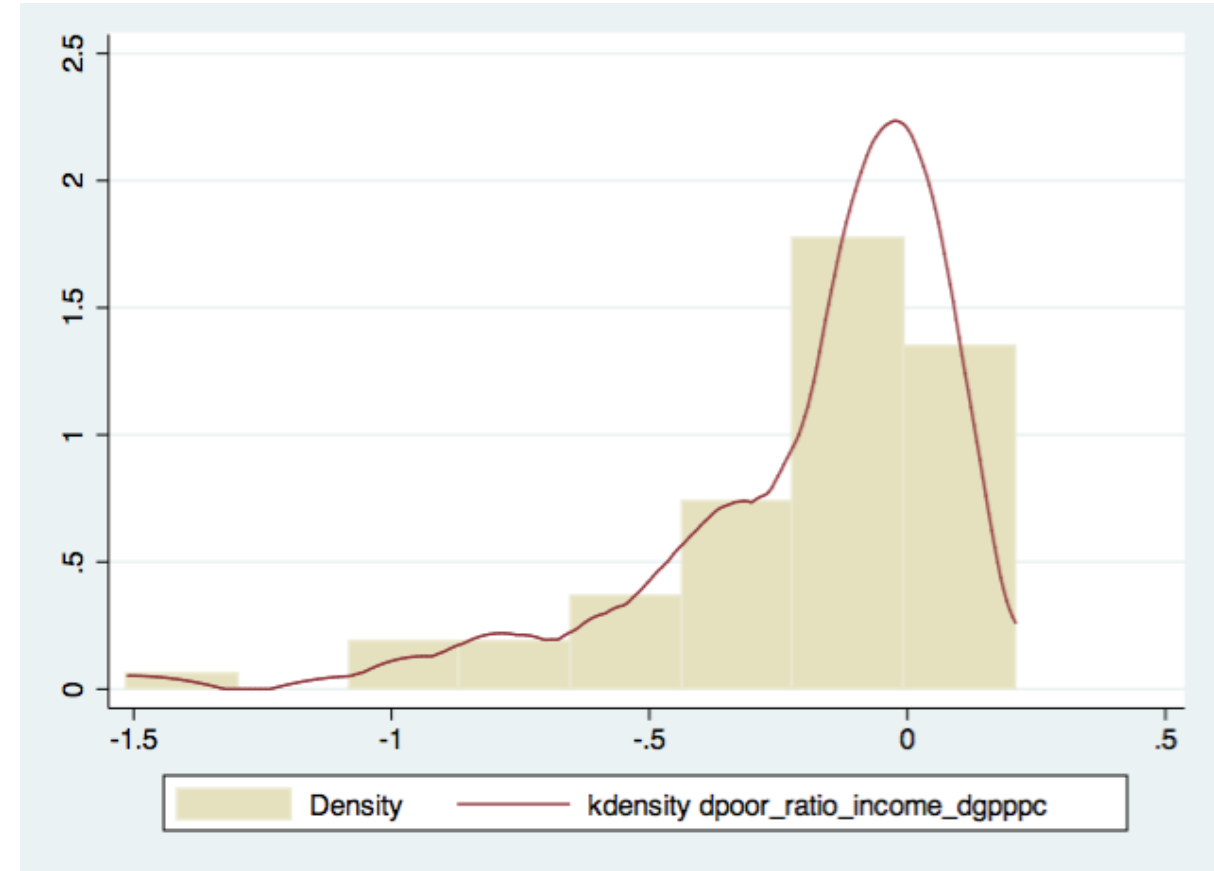
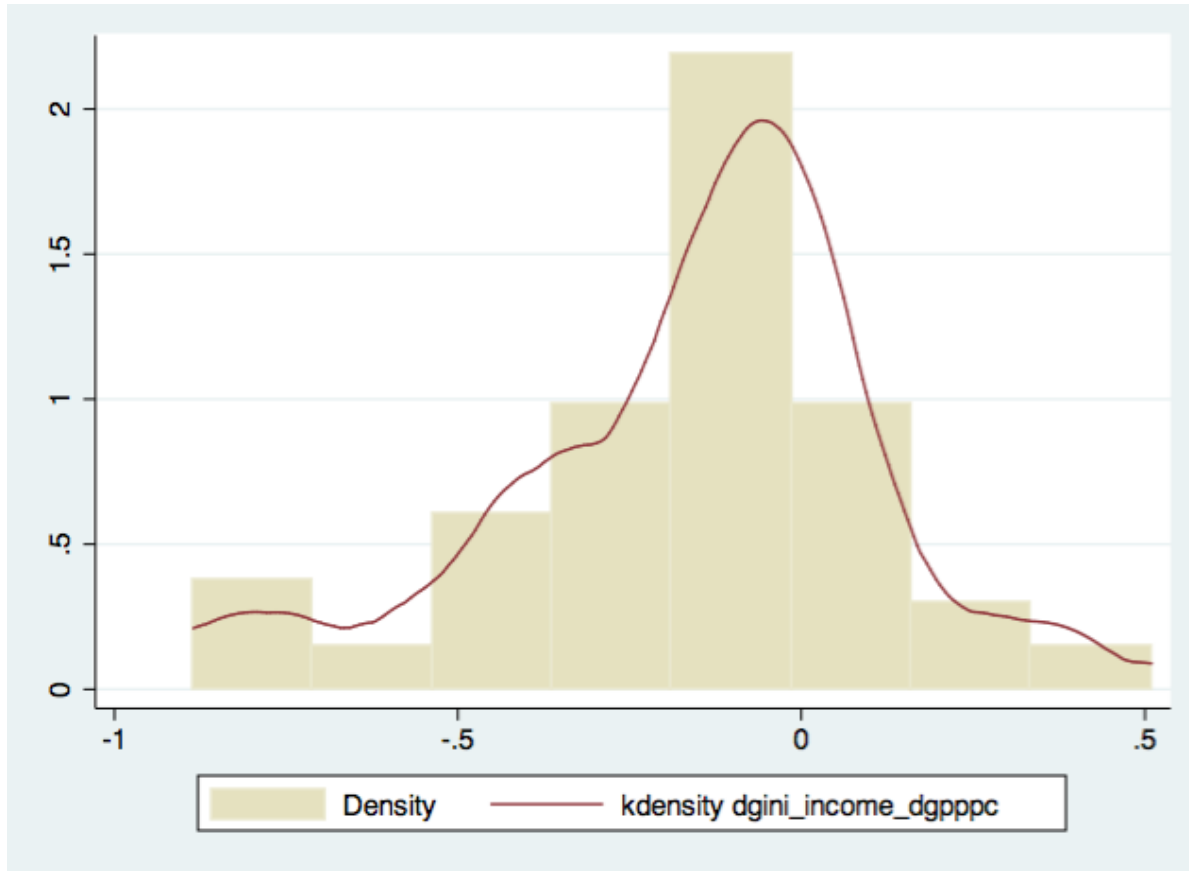
ตัวแปร	ความหมาย	เหตุผล
$\Delta share\_wage\_income$	การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของค่าจ้างและเงินเดือนต่อรายได้รวมของครัวเรือนในจังหวัดนั้นๆ	สะท้อนสัดส่วนของรายได้ที่คงที่
$\Delta share\_farm\_income$	การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของรายได้จากภาคเกษตรต่อรายได้รวมของครัวเรือนในจังหวัดนั้นๆ	สะท้อนสัดส่วนของรายได้นอกกระบบ
$\Delta(GINI\_income\_urban / GINI\_income\_rural)$	การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนระหว่าง <i>GINI</i> ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาล	สะท้อนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการพัฒนาที่ไม่สมดุลระหว่างเมืองและชนบท
$ratio\_PPP$	สัดส่วนของ ส.ส. พรรคพลังประชาชนต่อจำนวน ส.ส. ทั้งหมดในจังหวัด	สะท้อนการใช้อำนาจของรัฐบาล
$GINI\_income, 2002$	ค่า <i>GINI</i> ปี 2002	เป็นตัวแปรควบคุมสภาพตั้งต้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมีความหนืด
$Poor\_ratio\_income, 2002$	ค่า <i>poor ratio</i> ปี 2002	เป็นตัวแปรควบคุมสภาพตั้งต้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมีความหนืด

แบบจำลองที่ใช้

- เนื่องจากข้อมูลไม่มีลักษณะการกระจายแบบโค้งปกติ

- ประเมินค่าโดย *Median Regression Estimation*

ผลการประเมินค่า

	$\Delta gini\_income / \Delta GPPPC$	$\Delta poor\_ratio\_income / \Delta GPPPC$
<i>gini_income, 2002</i>	-0.0250*** (0.003)	
<i>poor_ratio_income, 2002</i>		-0.0252*** (0.002)
$\Delta variance(hh\_income)$	-8.05E-08 (0.000)	-3.31E-06*** (0.000)
$\Delta skewness(hh\_income)$	-0.2912*** (0.107)	-0.4696*** (0.101)
$\Delta bank\_branch$	0.0001 (0.001)	-0.0002 (0.001)
$\Delta credit\_to\_GPP$	0.0052** (0.002)	-0.0025 (0.002)
$\Delta inflation$	-0.0432*** (0.014)	-0.0149 (0.013)
$\Delta share\_wage\_income$	0.0026 (0.003)	-0.0017 (0.002)
$\Delta share\_farm\_income$	0.0049* (0.003)	0.0037* (0.003)
$\Delta(GINI\_income\_urban / GINI\_income\_rural)$	0.0123** (0.006)	-0.0052* (0.003)
<i>ratio_ppp</i>	-0.0021 (0.000)	-0.0016*** (0.000)
<i>_cons</i>	1.1854*** (0.133)	0.2344*** (0.043)

} *initial condition* ของความเหลื่อมล้ำ มีผลต่อ *inclusive growth* และ *poverty reduction* อย่างมีนัยสำคัญ

	$\Delta gini\_income / \Delta GPPPC$	$\Delta poor\_ratio\_income / \Delta GPPPC$
<i>gini_income, 2002</i>	-0.0250*** (0.003)	
<i>poor_ratio_income, 2002</i>		-0.0252*** (0.002)
$\Delta variance(hh\_income)$	-8.05E-08 (0.000)	-3.31E-06*** (0.000)
$\Delta skewness(hh\_income)$	-0.2912*** (0.107)	-0.4696*** (0.101)
$\Delta bank\_branch$	0.0001 (0.001)	-0.0002 (0.001)
$\Delta credit\_to\_GPP$	0.0052** (0.002)	-0.0025 (0.002)
$\Delta inflation$	-0.0432*** (0.014)	-0.0149 (0.013)
$\Delta share\_wage\_income$	0.0026 (0.003)	-0.0017 (0.002)
$\Delta share\_farm\_income$	0.0049* (0.003)	0.0037* (0.003)
$\Delta(GINI\_income\_urban / GINI\_income\_rural)$	0.0123** (0.006)	-0.0052* (0.003)
<i>ratio_ppp</i>	-0.0021 (0.000)	-0.0016*** (0.000)
<i>_cons</i>	1.1854*** (0.133)	0.2344*** (0.043)

ลักษณะเฉพาะของความแตกต่างทางเศรษฐกิจในสังคม
มีผลต่อ *inclusive growth*

	$\Delta gini\_income / \Delta GPPPC$	$\Delta poor\_ratio\_income / \Delta GPPPC$
<i>gini_income, 2002</i>	-0.0250*** (0.003)	
<i>poor_ratio_income, 2002</i>		-0.0252*** (0.002)
$\Delta variance(hh\_income)$	-8.05E-08 (0.000)	-3.31E-06*** (0.000)
$\Delta skewness(hh\_income)$	-0.2912*** (0.107)	-0.4696*** (0.101)
$\Delta bank\_branch$	0.0001 (0.001)	-0.0002 (0.001)
$\Delta credit\_to\_GPP$	0.0052** (0.002)	-0.0025 (0.002)
$\Delta inflation$	-0.0432*** (0.014)	-0.0149 (0.013)
$\Delta share\_wage\_income$	0.0026 (0.003)	-0.0017 (0.002)
$\Delta share\_farm\_income$	0.0049* (0.003)	0.0037* (0.003)
$\Delta(GINI\_income\_urban / GINI\_income\_rural)$	0.0123** (0.006)	-0.0052* (0.003)
<i>ratio_ppp</i>	-0.0021 (0.000)	-0.0016*** (0.000)
<i>_cons</i>	1.1854*** (0.133)	0.2344*** (0.043)

} มีผลต่อ *GINI* แต่ไม่มีผลต่อ *poor ratio* เพราะ *poor ratio* อาจเข้าไม่ถึง *credit*

	$\Delta gini\_income / \Delta GPPPC$	$\Delta poor\_ratio\_income / \Delta GPPPC$
<i>gini_income, 2002</i>	-0.0250*** (0.003)	
<i>poor_ratio_income, 2002</i>		-0.0252*** (0.002)
$\Delta variance(hh\_income)$	-8.05E-08 (0.000)	-3.31E-06*** (0.000)
$\Delta skewness(hh\_income)$	-0.2912*** (0.107)	-0.4696*** (0.101)
$\Delta bank\_branch$	0.0001 (0.001)	-0.0002 (0.001)
$\Delta credit\_to\_GPP$	0.0052** (0.002)	-0.0025 (0.002)
$\Delta inflation$	-0.0432*** (0.014)	-0.0149 (0.013)
$\Delta share\_wage\_income$	0.0026 (0.003)	-0.0017 (0.002)
$\Delta share\_farm\_income$	0.0049* (0.003)	0.0037* (0.003)
$\Delta(GINI\_income\_urban / GINI\_income\_rural)$	0.0123** (0.006)	-0.0052* (0.003)
<i>ratio_ppp</i>	-0.0021 (0.000)	-0.0016*** (0.000)
<i>_cons</i>	1.1854*** (0.133)	0.2344*** (0.043)

} มีผลต่อ *GINI* แต่ไม่มีผลต่อ *poor ratio* น่าจะเพราะการเปลี่ยนแปลงราคาที่สูงขึ้น ทำให้สังคมโดยรวมได้ประโยชน์ (จากรายได้ที่สูงขึ้น) แต่คนจนไม่ได้ประโยชน์

	$\Delta gini\_income / \Delta GPPPC$	$\Delta poor\_ratio\_income / \Delta GPPPC$
<i>gini_income, 2002</i>	-0.0250*** (0.003)	
<i>poor_ratio_income, 2002</i>		-0.0252*** (0.002)
$\Delta variance(hh\_income)$	-8.05E-08 (0.000)	-3.31E-06*** (0.000)
$\Delta skewness(hh\_income)$	-0.2912*** (0.107)	-0.4696*** (0.101)
$\Delta bank\_branch$	0.0001 (0.001)	-0.0002 (0.001)
$\Delta credit\_to\_GPP$	0.0052** (0.002)	-0.0025 (0.002)
$\Delta inflation$	-0.0432*** (0.014)	-0.0149 (0.013)
$\Delta share\_wage\_income$	0.0026 (0.003)	-0.0017 (0.002)
$\Delta share\_farm\_income$	0.0049* (0.003)	0.0037* (0.003)
$\Delta(GINI\_income\_urban / GINI\_income\_rural)$	0.0123** (0.006)	-0.0052* (0.003)
<i>ratio_ppp</i>	-0.0021 (0.000)	-0.0016*** (0.000)
<i>_cons</i>	1.1854*** (0.133)	0.2344*** (0.043)

} รายได้นอกกระบบ ลด *inclusive growth*

	$\Delta gini\_income / \Delta GPPPC$	$\Delta poor\_ratio\_income / \Delta GPPPC$
<i>gini_income, 2002</i>	-0.0250*** (0.003)	
<i>poor_ratio_income, 2002</i>		-0.0252*** (0.002)
$\Delta variance(hh\_income)$	-8.05E-08 (0.000)	-3.31E-06*** (0.000)
$\Delta skewness(hh\_income)$	-0.2912*** (0.107)	-0.4696*** (0.101)
$\Delta bank\_branch$	0.0001 (0.001)	-0.0002 (0.001)
$\Delta credit\_to\_GPP$	0.0052** (0.002)	-0.0025 (0.002)
$\Delta inflation$	-0.0432*** (0.014)	-0.0149 (0.013)
$\Delta share\_wage\_income$	0.0026 (0.003)	-0.0017 (0.002)
$\Delta share\_farm\_income$	0.0049* (0.003)	0.0037* (0.003)
$\Delta(GINI\_income\_urban / GINI\_income\_rural)$	0.0123** (0.006)	-0.0052* (0.003)
<i>ratio_ppp</i>	-0.0021 (0.000)	-0.0016*** (0.000)
<i>_cons</i>	1.1854*** (0.133)	0.2344*** (0.043)

ความไม่สมดุลของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเมืองและชนบททำให้ *inclusive growth* แย่ลงเมื่อวัดจาก *GINI* แต่เมื่อวัดจาก *poor ratio* กลับลดลง อาจเพราะ *poor* สามารถย้ายเข้ามาแสวงหาโอกาสในเมืองได้

	$\Delta gini\_income / \Delta GPPPC$	$\Delta poor\_ratio\_income / \Delta GPPPC$
<i>gini_income, 2002</i>	-0.0250*** (0.003)	
<i>poor_ratio_income, 2002</i>		-0.0252*** (0.002)
$\Delta variance(hh\_income)$	-8.05E-08 (0.000)	-3.31E-06*** (0.000)
$\Delta skewness(hh\_income)$	-0.2912*** (0.107)	-0.4696*** (0.101)
$\Delta bank\_branch$	0.0001 (0.001)	-0.0002 (0.001)
$\Delta credit\_to\_GPP$	0.0052** (0.002)	-0.0025 (0.002)
$\Delta inflation$	-0.0432*** (0.014)	-0.0149 (0.013)
$\Delta share\_wage\_income$	0.0026 (0.003)	-0.0017 (0.002)
$\Delta share\_farm\_income$	0.0049* (0.003)	0.0037* (0.003)
$\Delta(GINI\_income\_urban / GINI\_income\_rural)$	0.0123** (0.006)	-0.0052* (0.003)
<i>ratio_ppp</i>	-0.0021 (0.000)	-0.0016*** (0.000)
<i>_cons</i>	1.1854*** (0.133)	0.2344*** (0.043)

} การมีสัดส่วนของ สส รัฐบาลมาก ส่งผลให้ *poor ratio* ลดลง แต่ *inclusive growth* ไม่ดีขึ้น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะประชาชนยอมทำงานได้ดีหากมี สส รัฐบาล ที่ใช้นโยบายนั้นมากพอ

สรุป

- *inclusive growth* วัดได้จากการเปลี่ยนแปลงของ *GINI* เปรียบเทียบกับการเปลี่ยนแปลงรายได้ต่อหัวของจังหวัดเดียวกัน
  - วัดจากการเปลี่ยนแปลง *GINI* ให้ภาพรวม
  - ขณะที่การวัดจากการเปลี่ยนแปลง *poor ratio* ให้ภาพของ *poverty reduction*
- ปัจจัยที่มีผลต่อ *inclusive growth* กับ *poverty reduction* ไม่เหมือนกัน
- การนำแรงงานเข้ามาทำงานในระบบ จะช่วยยกระดับ *inclusive growth* และ *poverty reduction*
- ขณะที่ความไม่สมดุลของการพัฒนาเมืองและชนบททำให้ *inclusive growth* แย่ลง แต่ *poverty reduction* ดีขึ้น อาจเพราะ *poor* สามารถย้ายเข้ามาแสวงหาโอกาสในเมืองได้ แต่ก็อาจเป็นผลดีแค่ระยะสั้น
- การขยายสินเชื่อให้ทั่วถึงจะช่วยยกระดับ *inclusive growth* ในภาพรวม แต่ไม่ทำให้ในคนยากจนดีขึ้น อาจเพราะคนจนยังเข้าไม่ถึงสินเชื่อ นโยบายสินเชื่อที่คนจนเข้าถึงได้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยทั้ง *inclusive growth* และ *poverty reduction*
- นโยบายที่มุ่งยกระดับคนจนโดยตรง อย่างเช่นนโยบายประชานิยม แม้จะทำให้ *poverty reduction* ลดลง แต่ก็ไม่ทำให้เกิด *inclusive growth* จึงอาจเป็นผลดีแค่ระยะสั้นเท่านั้น
- ดังนั้น นโยบายที่จะส่งเสริมให้เกิด *inclusive growth* อันจะเป็นผลดีในระยะยาวมี 2 ประเด็น คือ การมีงานทำในระบบ และ ความสมดุลของการพัฒนาเมืองและชนบท

ขอบคุณมากครับ